

Nr 169.

Ankom till riksdagens kansli den 12 maj 1939 kl. 1 e. m.

*Utlåtande i anledning av väckta motioner om infanteriförsvaret av
Vaxholms och Karlskrona fästningar.*

(1:a avd.)

Uti två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *R. Lindström m. fl.* (nr 54) och den andra inom andra kammaren av herr *T. Wolgast* (nr 118) har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att till vardera Vaxholms och Karlskrona fästningar från och med den 1 oktober 1939 förläggas en fristående kår av den ungefärliga styrka och för de beräknade kostnader, vilka framgå av motionerna.

Vidare har uti två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *F. Domö m. fl.* (nr 153) och den andra inom andra kammaren av herr *G. Bagge m. fl.* (nr 193) hemställts, bland annat, att riksdagen ville besluta

att fästningsbataljonerna i Vaxholms och Karlskrona kustfästningar fr. o. m. den 1 oktober 1939 t. v. bibehållas såsom självständiga infanterikårer, avsedda att ingå i vederbörliga kustfästningars fredsbesättningar utan att därigenom någon annan ändring vidtages i fråga om organisationen enligt 1936 års försvarsordning; samt

att till bestridande av kostnaderna för dessa fästningsbataljoner anvisa ett förslagsanslag å 900 000 kronor under budgetåret 1939/40.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna I: 54 och I: 153.

Utskottet. Utskottet vill erinra därom, att 1930 års försvarskommission icke ansåg det erforderligt, att infanteriförband inginge i Vaxholms och Karlskrona fästningars fredsbesättningar. Kommissionen hade nämligen kommit till den uppfattningen, att såsom säkerhetsbesättning i kustfästningarna vid mobilisering borde tjänstgöra landstormsförband med den ökade effektivitet och den speciella utbildning, som kommissionen i annat sammanhang föreslog. 1936 års riksdag gav också sin anslutning till denna uppfattning.

De av motionärerna anförda skälen för ett bibehållande av fästningsbataljonerna i fråga voro på sin tid föremål för en ingående prövning av de militära myndigheterna och statsmakterna. Den uppfattning, som då gjorde

sig gällande och som ledde till beslut om dessa förbands indragning, är fortfarande förhärskande bland de militärt ansvariga myndigheterna. Under sådana förhållanden anser sig utskottet icke kunna tillstyrka bifall till de väckta motionerna.

Då utskottet följaktligen finner sig böra avstyrka motionerna i fråga, har utskottet därmed icke bortsett från att det kan befinnas lämpligt, att vissa åtgärder vidtagas för att öka de för fästningarna avsedda landstormsförbandens användbarhet för sina uppgifter. Sålunda skulle till exempel en ökning av landstormsförbandens stridsvärde kunna åstadkommas, därest vid förbandens organisering ytterligare en del befattningar utöver vad som förutsattes i 1936 års försvarsbeslut besattes med aktivt för ifrågavarande uppgifter lämpat befäl.

Utan att taga närmare ställning till nu angivna spørsmål förutsätter utskottet, att Kungl. Maj:t vidtager de åtgärder, som i förevarande avseende kunna befinnas lämpliga.

Utskottet hemställer,

att motionerna I: 54 och II: 118 samt I: 153 och II: 193, i vad sistnämnda båda motioner avse förslag om bibehållande av fästningsbataljonerna i Vaxholms och Karlskrona kustfästningar samt om anvisande av anslag härför, icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 12 maj 1939.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Närvarande: se under utlåtandet nr 168.